

Κασιμάτη Αικατερίνη
Καθηγήτρια Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

**Αξιολόγηση
Σχολικών
Μονάδων**

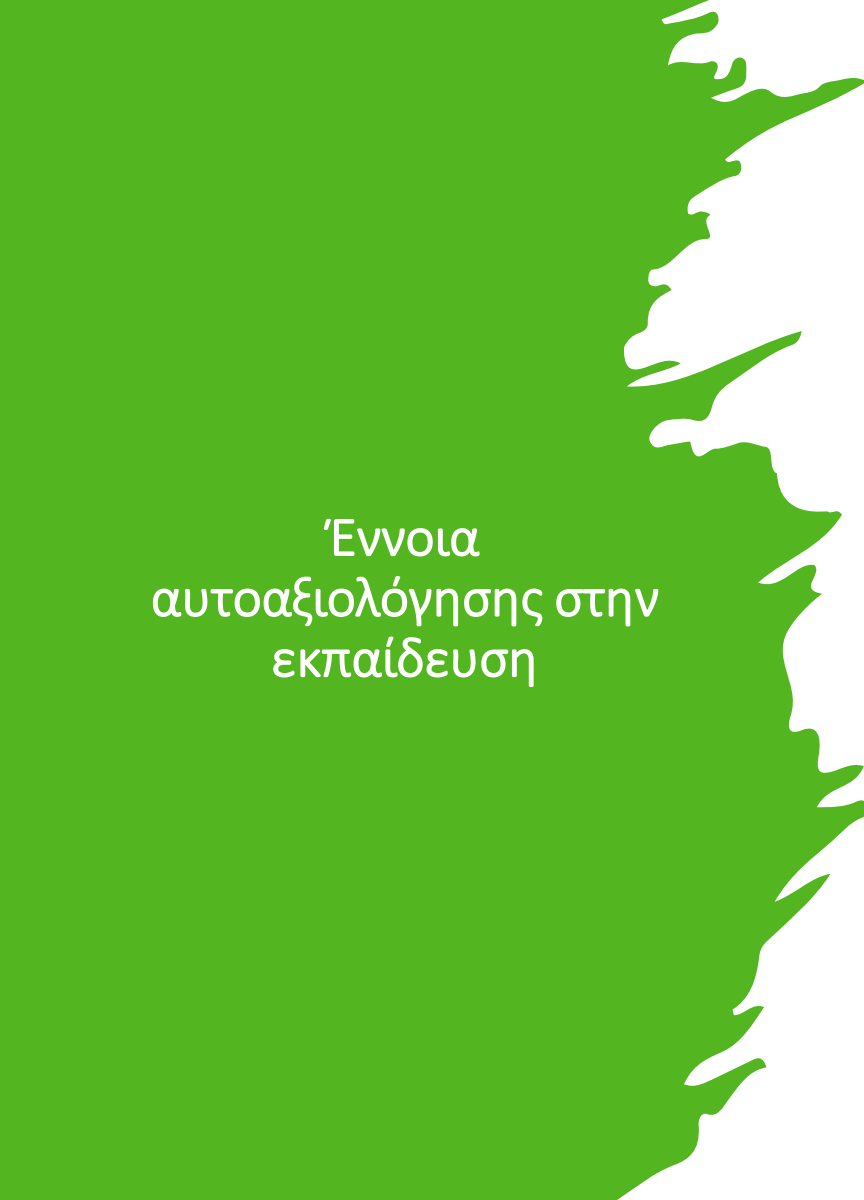
**«Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας:
Ερευνητικές μέθοδοι, τεχνικές και εργαλεία»**

Έννοια της αυτοαξιολόγησης

Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας (ή εσωτερική αξιολόγηση) αποτελεί μια διαδικασία που διεκπεραιώνεται από τη σχολική μονάδα με στόχο:

τη συστηματική συλλογή
πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο
λειτουργίας της, την ανάλυση και
την ερμηνεία των πληροφοριών
αυτών

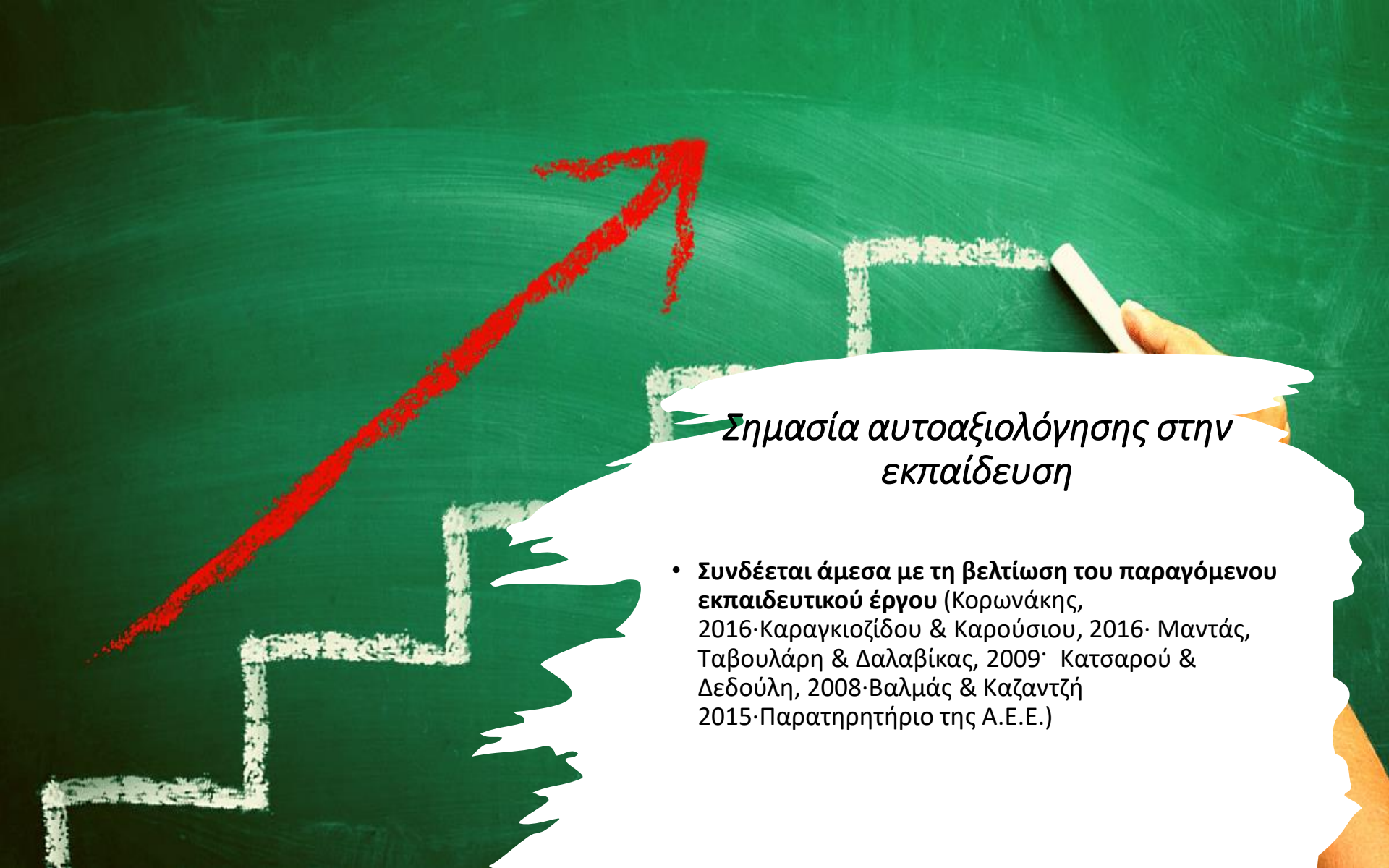
και τη συνακόλουθη λήψη
αποφάσεων για τη βελτίωση
της ποιότητας του
παρεχόμενου από τη σχολική
μονάδα εκπαιδευτικού έργου

Έννοια αυτοαξιολόγησης στην εκπαίδευση

**Έννοια που τα τελευταία χρόνια βρίσκεται διαρκώς
στο προσκήνιο**

- **«Διαδικασία συστηματικής συλλογής πληροφοριών» που «στηρίζεται σε διαδικασίες που οργανώνονται και παρακολουθούνται από τους ίδιους τους παράγοντες της σχολικής μονάδας» που αποσκοπεί στην ανάληψη βελτιωτικής δράσης (Καραγκιοζίδου & Καρούσιου, 2016:222-223)**
- **Αξιολόγηση από τους ίδιους τους συμμετέχοντες μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας η οποία σχεδιάζουν, στοχοθετούν και στη συνέχεια αξιολογούν (Γρόσδος, 2006)**
- **Διαδικασία συμμετοχική**
- **Διαδικασία αναστοχασμού (Καραγκιοζίδου & Καρούσιου, 2016:223· Μαντάς, Ταβουλάρη & Δαλαβίκας, 2009· Βαλμάς & Καζαντζής, 2015)**
- **Μετατρέπει το σχολείο σε οργανισμό που μαθαίνει (Leithwood και Aitken, 1995)**

Σημασία αυτοαξιολόγησης στην εκπαίδευση

- Συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου (Κορωνάκης, 2016·Καραγκιοζίδου & Καρούσιου, 2016· Μαντάς, Ταβουλάρη & Δαλαβίκας, 2009· Κατσαρού & Δεδούλη, 2008·Βαλμάς & Καζαντζή 2015·Παρατηρητήριο της Α.Ε.Ε.)

Πληθώρα ερευνών έχει αναδείξει τη σημασία της αυτοαξιολόγησης στην εκπαίδευση, αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες πρόσφατες έρευνες:

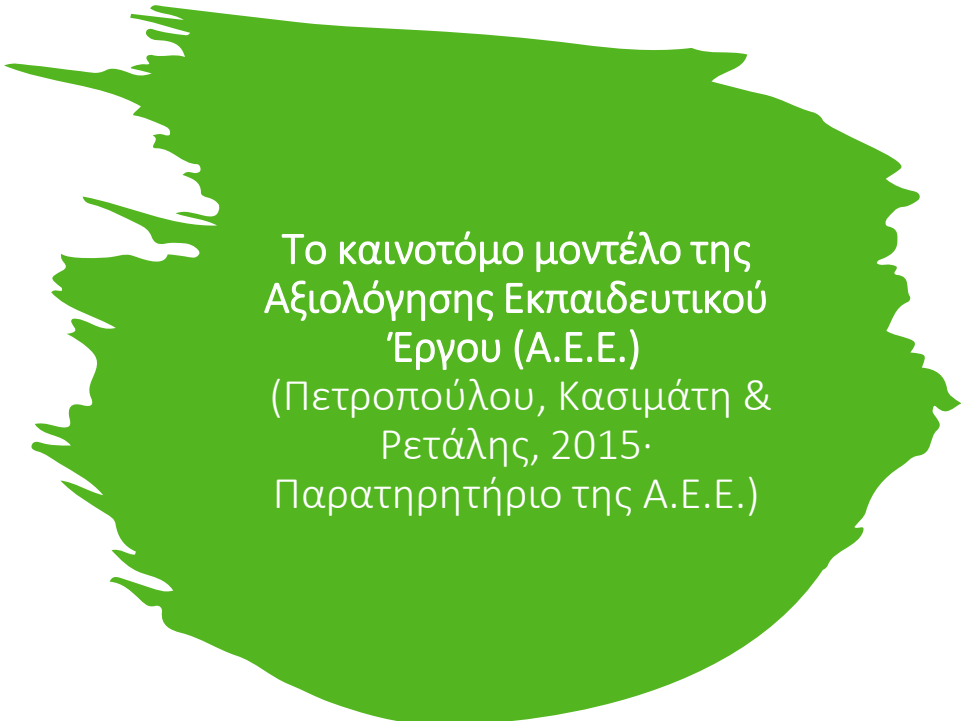
Εξέταση αυτοαξιολόγησης σε σχέση με το ρόλο και τις δράσεις της σχολικής ηγεσίας (Κούτρα, 2019),

μελέτη του απόηχου της εφαρμογής του ΠΔ152/5-11-13 (Βόντσα, 2017),

ανάπτυξη, εφαρμογή και επικύρωση ενός εργαλείου για την αυτοαξιολόγηση εκπαιδευτικού (Akram & Zepeda, 2015),

αυτοαξιολόγηση στο πλαίσιο της ομάδας, ώστε να αναλυθεί η δυναμική της ομαδικής εργασίας (Planas-Lladó et al., 2020).

Τέλος, μία ακόμη έρευνα, ανέδειξε την αυτοαξιολόγηση στην εκπαίδευση ως παράγοντα που συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικού (Βουδούρη, 2021)

Το καινοτόμο μοντέλο της
Αξιολόγησης Εκπαιδευτικού
Έργου (Α.Ε.Ε.)
(Πετροπούλου, Κασιμάτη &
Ρετάλης, 2015·
Παρατηρητήριο της Α.Ε.Ε.)

Η φιλοσοφία της Α.Ε.Ε.

- Κινητοποιεί όλους τους παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- Ενισχύει τις σχέσεις εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας & προωθεί την αλλαγή της σχολικής κουλτούρας.
- Παρέχει στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα συνειδητοποίησης των ιδιαιτέρων συνθηκών λειτουργίας του σχολείου.
- Εντοπίζει αδυναμίες, αποσαφηνίζει προβλήματα, δημιουργεί προϋποθέσεις για πρωτοβουλίες & ανάληψη καινοτόμων δράσεων, διαμορφώνει συνθήκες βελτίωσης εκπαιδευτικών πρακτικών.
- Εμπεδώνει συνεργατικές συμπεριφορές, αναδεικνύει θετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, διαχέει καλές πρακτικές & ενισχύει αυτομόρφωση και επιμόρφωση.
- Καλλιεργεί συνευθύνη & αυτοδέσμευση --> εμπλέκει τους εκπαιδευτικούς σε συναποφασισμένες δράσεις & τους δεσμεύει απέναντι σε δικούς τους σχεδιασμούς.

Τρεις παραδοχές

1

Κάθε άτομο και οργανισμός επιθυμεί να είναι και να αισθάνεται αποτελεσματικός στο έργο του.

2

Η απουσία σαφούς στόχευσης αποτελεί τροχοπέδη ώστε άτομα και ομάδες να οδηγηθούν σε επιτυχία.

3

Ο στόχος που θα τεθεί πρέπει να είναι ρεαλιστικός.

Σε επίπεδο σχολικής μονάδας

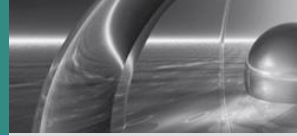

Το σχολείο πρέπει να διατυπώσει τους δικούς του στόχους οι οποίοι απορρέουν από τις δικές του ανάγκες

Το σχολείο πρέπει να έχει μια ξεκάθαρη εικόνα: πού βρίσκεται και πού θέλει να πάει (διαδικασία αυτοαξιολόγησης)

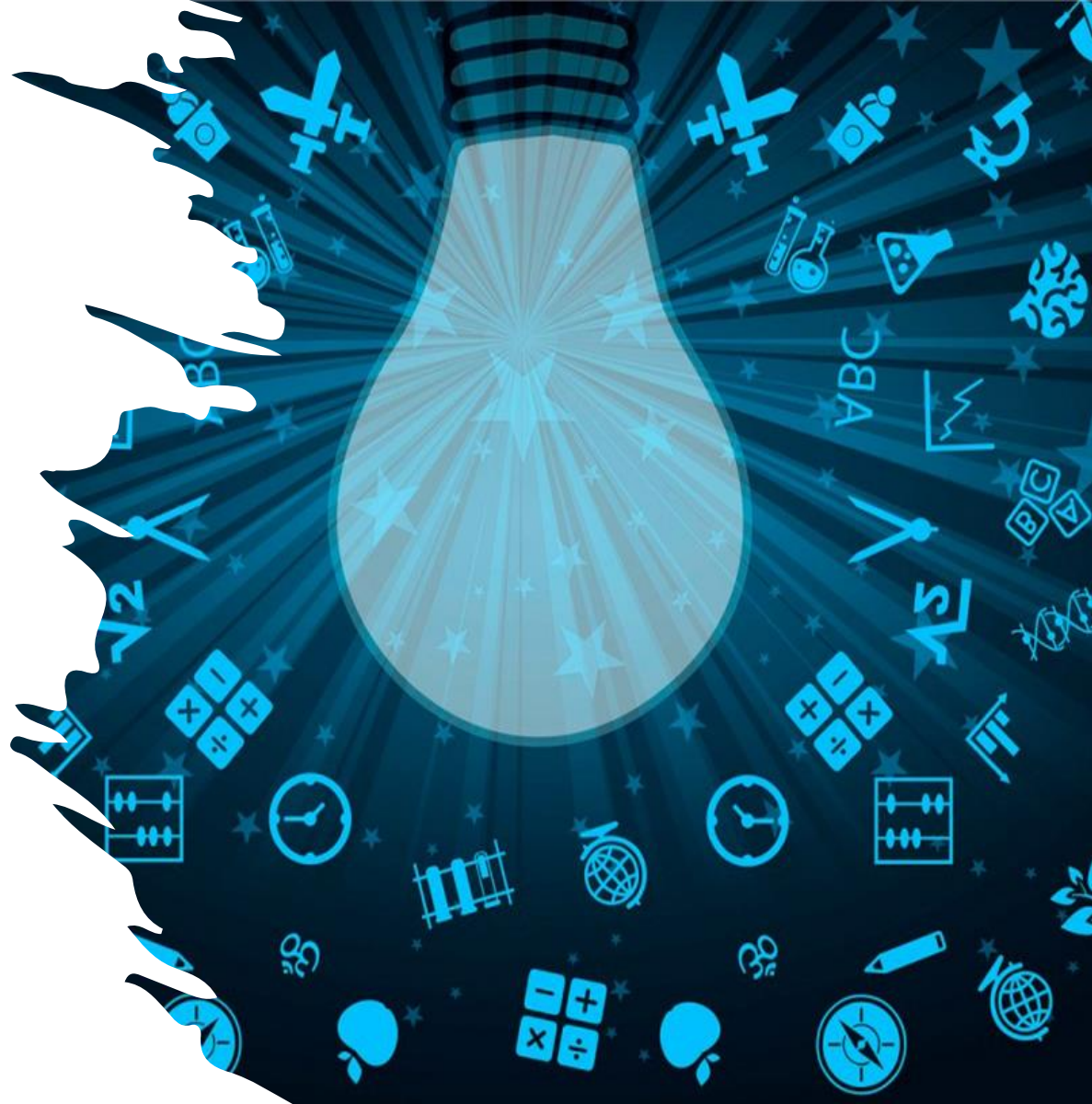
Η στόχευση, ο προγραμματισμός, η αυτοαξιολόγηση και η υλοποίηση οποιασδήποτε ενέργειας θα πρέπει να έχει συλλογικό χαρακτήρα.

Διαδικασία αυτοαξιολόγησης & προγραμματισμού

Η αξιολόγηση
σημειώνεται ως...

- ... μία διαδικασία **διαρκής** και **δυναμική**,
- που αποτελεί **τμήμα αναπόσπαστο** κάθε **σχολικής κοινότητας**,
- εντοπίζοντας τα **θετικά της σημεία**, τις **αδυναμίες της** αλλά και τις **ανάγκες της**.

Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας...

...στηρίζεται στην έννοια του οργανισμού που μαθαίνει
(learning organization)

Οι Leithwood & Aitken (1995, σ.63) ορίζουν έναν οργανισμό ως μανθάνοντα ως “αποτελούμενο από μια ομάδα ανθρώπων οι οποίοι έχουν κοινές επιδιώξεις και οι οποίοι συλλογικά δεσμεύονται να αξιολογούν διαρκώς την πορεία τους προς την επίτευξη αυτών των επιδιώξεων έτσι ώστε να καταλήγουν στους πλέον αποτελεσματικούς τρόπους και μέσα για αυτό”.

Τι είναι ο «οργανισμός μάθησης»;

Ένας οργανισμός μάθησης είναι ένας οργανισμός “όπου τα άτομα επεκτείνουν συνεχώς την ικανότητά τους να δημιουργούν τα αποτελέσματα που πραγματικά επιθυμούν, όπου καλλιεργούνται συνεχώς νέες και διευρυμένες μορφές σκέψης, όπου η συλλογική φιλοδοξία είναι ελεύθερη, και όπου οι άνθρωποι συνεχώς μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν μαζί” (Senge 1990:3).

Ο Senge (1990:3) περιγράφει έναν
«οργανισμό μάθησης» ως μια ιδεατή
μορφή ενός οργανισμού ή διαφορετικά
την κατάληξη μιας διαδικασίας
«οργανωσιακής μάθησης».

”

Η βασική ιδέα πίσω από το σενάριο των σχολείων ως “Οργανισμών Μάθησης” είναι ότι: βελτιώνοντας, ένα σχολείο, θα γίνει πιο ελκυστικό για τους μαθητές.

Δηλαδή τα σχολεία δεν θα είναι πλέον, απλά οργανισμοί που τα παιδιά μαθαίνουν («organizations for learning»), αλλά οργανισμοί που μαθαίνουν και αυτοί οι ίδιοι («learning organizations»)

Κατά τον Senge (1990) πέντε κλάδοι συγκροτούν την
“οργανωσιακή μάθηση”:

Α. Η ατομική
συνειδητοποίηση

Β. Το κοινό όραμα

Γ. Τα νοητικά μοντέλα

Δ. Η μάθηση στην ομάδα

Ε. Όλα τα προηγούμενα συμβαίνουν
στο

πλαίσιο ενός συστήματος

Η
αξιολόγηση
των
σχολικών
μονάδων

Διακρίνεται
σε:

- Εσωτερική και
- Εξωτερική

Εσωτερική αξιολόγηση

- Διαρκής, συμμετοχική και δυναμική διαδικασία

Εμπλέκεται το σύνολο της σχολικής κοινότητας

Εντοπίζει θετικά σημεία και σημεία που χρήζουν βελτίωσης

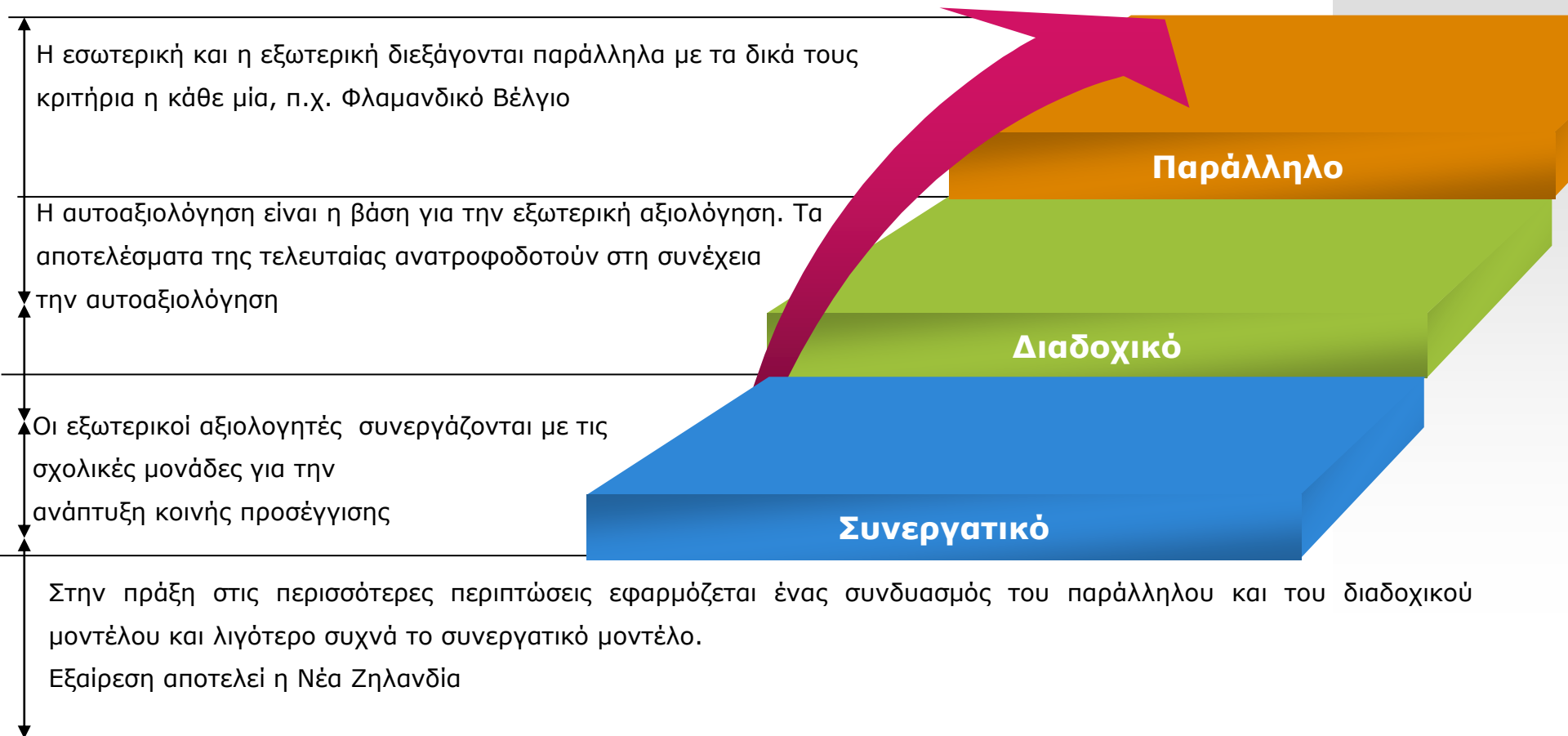
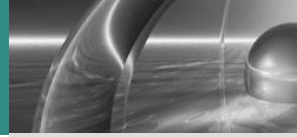
Εξωτερική αξιολόγηση

Για την παροχή τεκμηριωμένης ανατροφοδότησης σχετικά με το έργο των σχολείων

Για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών με σκοπό τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης

Λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες λειτουργίας, τα κοινωνικο-πολιτισμικά δεδομένα και το γενικότερο κλίμα του κάθε σχολείου

Τρία κυρίαρχα μοντέλα εσωτερικής και εξωτερικής (Alvik, 1996)

Η περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας

**Συνεργατικό μοντέλο
αξιολόγησης της σχολικής
μονάδας:** η εσωτερική και η
εξωτερική αξιολόγηση
(ERO/υπεύθυνος φορέας)
αλληλοσυμπληρώνονται

Οι σχολικές μονάδες είναι
υπεύθυνες για απόδοση λόγου
μέσω της αυτοαξιολόγησης και
ο ERO έχει καθοδηγητικό ρόλο
με στόχο τη συνεχή βελτίωση.

Δίδεται έμφαση σε
συμμετοχικές διαδικασίες και
κυρίως στη συμμετοχή των
μαθητών και προωθείται η
αυτοαξιολόγηση ως έρευνα
δράσης

Ο ERO παρέχει οδηγούς στις
σχολικές μονάδες,
υποστηρικτικό υλικό, εργαλεία,
καλές πρακτικές, επιμορφώσεις
και δεν επεμβαίνει όσον αφορά
τη μεθοδολογία της
διαδικασίας της
αυτοαξιολόγησης

Αυστραλία: Χρήση της αυτοαξιολόγησης για τη βελτίωση

Συνεχής διαδικασία, κυκλική, αναπτυξιακή και ευέλικτη.

Όλες οι σχολικές μονάδες είναι υποχρεωμένες να διεξάγουν αυτοαξιολόγηση, στρατηγικό σχεδιασμό και διαφάνεια στην έκθεση των αποτελεσμάτων

Η αυτοαξιολόγηση είναι μια διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης ετήσιων σχεδίων λειτουργίας, στρατηγικών σχεδίων και μέτρησης σύμφωνα με βασικούς δείκτες απόδοσης που έχει διαμορφώσει η κάθε πολιτεία

Αποτελεί τη βάση για την έκθεση απόδοσης και για τον μελλοντικό σχεδιασμό με στόχο τη βελτίωση

Η αυτοαξιολόγηση φαίνεται να είναι πιο αποτελεσματική όταν συνοδεύεται από εξωτερική αξιολόγηση και πλαίσιο με δείκτες

Σουηδία: Χρήση της αυτοαξιολόγησης για τη βελτίωση

Η έννοια της διαχείρισης της ποιότητας ενσωματώνεται σε ένα μοντέλο που εστιάζει σε 4 ερωτήσεις:

- ποιοι είμαστε;
- πού θέλουμε να φθάσουμε;
- πώς θα φθάσουμε; και
- πώς θα επιτύχουμε;

Ξεκινά με αυτοαξιολόγηση, συνεχίζει με διατύπωση του οράματος και των στόχων, σχεδιασμό της εφαρμογής και τέλος με την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Η έκθεση της ποιότητας είναι το τελευταίο στοιχείο αυτής της διαδικασίας και ο βασικός της στόχος είναι η ανατροφοδότηση του στρατηγικού κύκλου των 4 σταδίων

Καναδάς: Χρήση της αυτοαξιολόγησης για τη βελτίωση

6 στάδια με χρονοδιάγραμμα για το καθένα.

Η συνολική διάρκεια της αυτοαξιολόγησης είναι 5 μήνες

1° : Συγκρότηση ομάδας

2° : Συλλογή και οργάνωση σημαντικών στοιχείων σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια

3°: Λήψη αποφάσεων για καταγραφή ανάλυση στοιχείων

4° : Καταγραφή και ανάλυση στοιχείων

5° : Σύνταξη έκθεσης και κρίσιμα ζητήματα

6° : Προσδιορισμός των στόχων

Τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης

Τα αποτελέσματα της
αυτοαξιολόγησης
χρησιμοποιούνται κυρίως για την
ανάπτυξη σχεδίων δράσης

01

02

Στις περισσότερες χώρες

η αυτοαξιολόγηση ακολουθεί τον κύκλο:

Σχεδιασμός, Δράση, Έλεγχος και Ενέργεια/Προσαρμογή

Συλλογικός προγραμματισμός

- Καθορισμός εκπαιδευτικών στόχων
- Σχεδιασμός συλλογικών δράσεων βελτίωσης

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης σχολείου

- Αποτίμηση των λειτουργιών του σχολείου ως προς καθορισμένους άξονες
- Εντοπισμός θετικών σημείων & σημείων προς βελτίωση
- Αποτίμηση Δράσεων βελτίωσης
- Ανάδειξη – διάχυση πρακτικών & προτάσεις

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης Σχολείων

- Αποτίμηση του έργου του σχολείου
- Εντοπισμός θετικών σημείων & σημείων προς βελτίωση
- Αποτίμηση Δράσεων βελτίωσης
- Διάχυση Καλών Πρακτικών
- Προτάσεις για επιμορφώσεις
- Ανάδειξη αναγκών και τάσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο

Εσωτερική αξιολόγηση σχολικών μονάδων

Βασικός φορέας της διαδικασίας του
προγραμματισμού και της
εσωτερικής αξιολόγησης είναι η ίδια
η σχολική μονάδα,

Θεμελιώδη στοιχεία της αποτελούν:

ο αναστοχασμός, σχετικά με το
παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο,
αλλά και

η τεκμηριωμένη αξιολογική
κρίση που βασίζεται στη
συστηματική συλλογή
στοιχείων από ποικιλία πηγών.

Μια συνεχής κυκλική διαδικασία 3 σταδίων

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- ✓ Αξιολογώ τεκμηριωμένα
- ✓ Εντοπίζω αδυναμίες
- ✓ Προτείνω λύσεις
- ✓ Υιοθετώ πρακτικές
- ✓ Λαμβάνω αποφάσεις

έως 25 Ιουνίου κάθε έτους

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

- ✓ Θέτω στόχους
- ✓ Ιεραρχώ προτεραιότητες
- ✓ Συγκροτώ ομάδες δράσης
- ✓ Διαμορφώνω σχέδια δράσης

Έως 20 Οκτωβρίου κάθε έτους

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

- ✓ Παρακολουθώ
- ✓ Τροποποιώ
- ✓ Προσαρμόζω
- ✓ Συλλέγω στοιχεία
- ✓ Ανατροφοδοτώ

από Οκτώβριο έως Ιούνιο

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Λειτουργίες
Σχολικής
Μονάδας

Ομάδες Δράσης

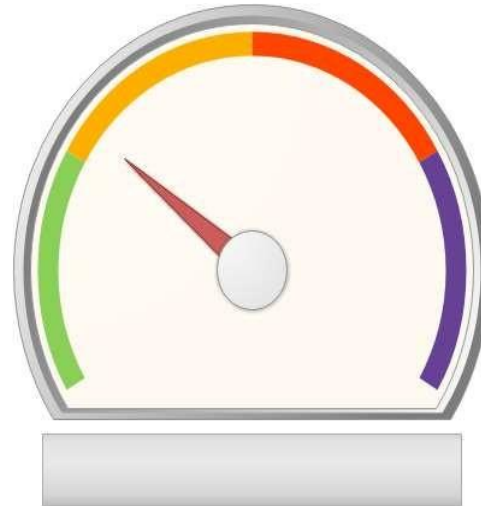
Αφού έχουν ολοκληρωθεί
επιτυχώς τα δύο προηγούμενα
στάδια, μέσα από το στάδιο της
αξιολόγησης, στοχεύεται
καταρχάς:

- «η διαμόρφωση κουλτούρας
αξιολόγησης στη σχολική
κοινότητα», καθώς και
- «η ενίσχυση της αυτογνωσίας
και η υποστήριξη της
επαγγελματικής ανάπτυξης των
εκπαιδευτικών».

αποτίμηση
↓

- 1 : μη επαρκής λειτουργία, με αρκετά σημεία προς βελτίωση
- 2: επαρκής λειτουργία με κάποια σημεία προς βελτίωση
- 3 : καλή λειτουργία, με ελάχιστα σημεία προς βελτίωση
- 4 : εξαιρετική λειτουργία.

Άξονες

Παιδαγωγική - μαθησιακή λειτουργία

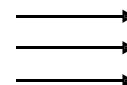
- 1. Διδασκαλία, μάθηση, αξιολόγηση
- 2. Σχολική διαρροή – φοίτηση
- 3. Σχέσεις μεταξύ μαθητών
- 4. Σχέσεις μεταξύ μαθητών - εκπ/κών
- 5. Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Διοικητική λειτουργία

- 6. Ηγεσία - Οργάνωση & διοίκηση
- 7. Σχολείο & κοινότητα

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπ/κών

- 8. Συμμετοχή των εκπ/κών σε επιμορφωτικές δράσεις
- 9. Συμμετοχή των εκπ/κών σε εθνικά - ευρωπαϊκά προγράμματα

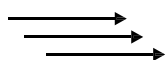

Δείκτες

...βάσει του νόμου του 2021

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	
Αξονες	Δείκτες
1. Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση	- Εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών πρακτικών - Ενίσχυση ήπιων και ψηφιακών δεξιοτήτων μαθητών/τριών - Εφαρμογή πρακτικών διαφοροποιημένης μάθησης - Υποστήριξη ένταξης ευάλωτων ομάδων μαθητών/τριών και μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες - Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας - Ενασχόληση με ομίλους, σχολικές δραστηριότητες, προγράμματα - Προετοιμασία για συμμετοχή σε σχολικούς διαγωνισμούς, σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές δράσεις
2. Σχολική διαρροή - φοίτηση	- Παρακολούθηση και μείωση της άτακτης/σποραδικής φοίτησης και σχολικής διαρροής - Μέριμνα για τη μετάβαση μεταξύ εκπαιδευτικών βαθμίδων και προς την αγορά εργασίας
3. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών	- Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/τριών - Διαμόρφωση κλίματος αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότητας - Διαμόρφωση τρόπων διαχείρισης εντάσεων και συγκρούσεων - Πρόληψη και αντιμετώπιση σχολικής βίας και εκφοβισμού
4. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών	- Καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών - Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών
5. Σχέσεις σχολείου - οικογένειας	- Ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας, υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας σχολείου - οικογένειας - Υποστήριξη δράσεων ενημέρωσης γονέων/κηδεμόνων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος

Δείκτες

Διοικητική λειτουργία	
ΑΞΟΝΕΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ
6. Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας	- Στοχοθεσία και προτεραιοποίηση στόχων - Διασφάλιση της εφαρμογής του σχολικού κανονισμού - Αξιοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού - Κατανομή και διαχείριση πόρων - Προστασία, αξιοποίηση και εκσυγχρονισμός σχολικών χώρων - υποδομών
7. Σχολείο και κοινότητα	- Πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση δικτύων σχολείων - Ενίσχυση σχέσεων και επιδίωξη συνεργασιών με φορείς - Εξωστρέφεια -διάχυση καλών πρακτικών
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	
ΑΞΟΝΕΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ
8. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις	- Συμμετοχή σε επιμορφώσεις από αρμόδιους φορείς - Συμμετοχή σε ενδοσχολικές επιμορφώσεις - Σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με τη μορφή της ετεροπαράτηρησης - Σχεδιασμός δράσεων ανάπτυξης του γλωσσικού και του επιστημονικού εγγραμματισμού - Σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία
9. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα	- Συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (Erasmus κ.λπ.) - Συμμετοχή σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

Η διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου βασίζεται στην τεκμηριωμένη και αναστοχαστική διερεύνηση, αποτύπωση και αποτίμηση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών και πρακτικών της σχολικής μονάδας.

Στόχος της είναι η ανάδειξη των θετικών σημείων αλλά και ο προσδιορισμός των σημείων που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου - στο πλαίσιο του Συλλογικού Προγραμματισμού - να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν κατάλληλες δράσεις.

Για τον σκοπό αυτό, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν ποικίλα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλογα με τον άξονα τον οποίο διερευνούν ή τη δράση που επιθυμούν να αποτιμήσουν, λαμβάνοντας υπόψη -και τις ιδιαιτερότητες της δικής τους σχολικής πραγματικότητας

Βασικά εργαλεία αυτοαξιολόγησης στην εκπαίδευση

(Πετροπούλου, Κασιμάτη
& Ρετάλης, 2015)

- ημερολόγιο μάθησης
- ατομικός φάκελος εργασιών (portfolio)
- ρουμπρίκες αξιολόγησης
- τεστ αυτοαξιολόγησης

Ενδεικτικά εργαλεία διερεύνησης των αξόνων και αποτίμησης των δράσεων

- Το ερωτηματολόγιο
- Η συνέντευξη
- Οι ομάδες εστίασης
- Η παρατήρηση
- Η ανάλυση γραπτών τεκμηρίων
- Ανάλυση περιεχομένου

Ως μεθοδολογική πρακτική ενίσχυσης της εγκυρότητας κατά τη χρήση των ερευνητικών εργαλείων προτείνεται η **τριγωνοποίηση**.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΑΞΟΝΑ «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ» ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Αγαπητές, Αγαπητοί συνάδελφοι, Σας καλούμε να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί, εκφράζοντας τον βαθμό στον οποίο εφαρμόζετε τις παρακάτω πρακτικές στο πλαίσιο της διδασκαλίας σας. Το ερωτηματολόγιο εντάσσεται στο πλαίσιο μιας αναστοχαστικής διεργασίας που θα αναπτυχθεί από την ομάδα εργασίας, με στόχο την ακριβέστερη δυνατή αποτίμηση του άξονα «Διδασκαλία, μάθηση και Αξιολόγηση» και των αποτελεσμάτων των αντίστοιχων δράσεων βελτίωσης του. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ανώνυμα. Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΑΞΟΝΑ «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ» ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Παρακαλούμε σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις με βάση την επεξήγηση που ακολουθεί.

1. Σχεδιάζω και υλοποιώ ποικίλες διαφοροποιημένες δραστηριότητες, ώστε η μάθηση να αποτελεί πρόκληση για τους/τις μαθητές/-ήτριες				
2. Εφαρμόζω ποικίλα οργανωτικά σχήματα στην τάξη (διδασκαλία στο σύνολο της τάξης ως ομάδες, εξατομικευμένη διδασκαλία, διδασκαλία με ομάδες εργασίας) ανάλογα με τους στόχους του μαθήματος και τις ανάγκες κάθε μαθητή/-ήτριας				
3. Πειραματίζομαι σε καινοτόμες διδακτικές πρακτικές στο σχολείο (π.χ. ομαδοσυνεργατικές τεχνικές, συνθετικές εργασίες – projects, εννοιολογικούς χάρτες, χρήση σύγχρονων διαδικτυακών λογισμικών, χρήση διεπιστημονικών εκπαιδευτικών υλικών κ.ά.)				
4. Συνεργάζομαι με τους/τις συναδέλφους μου με σκοπό τον αναστοχασμό και την ανατροφοδότηση των διδακτικών πρακτικών				
5. Ενθαρρύνω την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/-τριών στη διαδικασία της μάθησης				
6. Προετοιμάζω τους/τις μαθητές/-ήτριες ώστε να διαχειρίζονται σταδιακά και ανάλογα με την ηλικία τους αυτόνομα τη μάθησή τους				
7. Οργανώνω και υλοποιώ αποτελεσματικά την εξ αποστάσεως διδασκαλία (όταν απαιτείται) με βάση τα διαθέσιμα μέσα και τις δεδομένες συνθήκες				
8. Διαμορφώνω κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για την υποστήριξη της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων αλλά και τη διαθεματική προσέγγισή τους				
9. Χρησιμοποιώ στρατηγικές για την ενεργοποίηση των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης				
10. Εντάσσω στη διδασκαλία του γνωστικού μου αντικειμένου δραστηριότητες για την ενίσχυση των ήπιων δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών (π.χ. επικοινωνιακές ικανότητες, ικανότητα συνεργασίας, ενσυναίσθηση, ευελιξία, προσαρμοστικότητα, δημιουργικότητα, δεξιότητες διαχείρισης χρόνου και θυμού, οργάνωσης και επίλυσης προβλήματος, ανάληψης πρωτοβουλιών) με τρόπο που να είναι δυνατή η μεταφορά τους, στη συνέχεια, σε νέα περιβάλλοντα				
11. Ενθαρρύνω μέσα από τη διδασκαλία μου την ανάπτυξη αξιών, στάσεων και				

1	2	3	4
Σπάνια/ποτέ	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ συχνά

Παρακαλούμε σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις με βάση την επεξήγηση που ακολουθεί.

δεξιοτήτων, ώστε οι μαθητές/-ήτριες να λαμβάνουν αποφάσεις, να τις υλοποιούν με υπευθυνότητα και να συμμετέχουν ως υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες σε μια δημοκρατική κοινωνία				
12. Προετοιμάζω τους/τις μαθητές/-ήτριες ώστε να αντιμετωπίζουν με ευαισθησία τα θέματα του περιβάλλοντος – αειφορίας				
13. Ενθαρρύνω συστηματικά τους/τις μαθητές/-ήτριες να συγκρίνουν πληροφορίες από διαφορετικές πηγές				
14. Ενθαρρύνω τους/τις μαθητές/-ήτριες να διερευνούν τη γνώση συνεργατικά				
15. Παρακολουθώ συστηματικά την ατομική πρόοδο των μαθητών/-τριών και παρέχω άμεση και επαρκή ανατροφοδότηση				
16. Αναθέτω εργασίες στους/στις μαθητές/-ήτριες που υποστηρίζουν και επεκτείνουν τους στόχους και το περιεχόμενο διδασκαλίας και είναι ανάλογου βαθμού δυσκολίας με τις δυνατότητες των μαθητών/-τριών				
17. Χρησιμοποιώ, ως αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας μου ποικιλία μεθόδων/τεχνικών/εργαλείων αξιολόγησης ανάλογα με τους στόχους και το περιεχόμενο του μαθήματος (π.χ. αρχική – τελική, διαμορφωτική, αυτοαξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, συνεργατική) με βάση τα χαρακτηριστικά των μαθητών/-τριών				

1	2	3	4
Σπάνια/ποτέ	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ συχνά

<http://aee.iep.edu.gr/methodology-tools/%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BF>

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συνέντευξη

Πλήρως δομημένη:
προκαθορισμένες ερωτήσεις

Ημιδομημένη:
προκαθορισμένες
ερωτήσεις χωρίς να
λειτουργούν δεσμευτικά

Μη δομημένη:
Κινείται ελεύθερα στο
πλαίσιο της θεματικής που
έχει επιλεγεί

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Οδηγός Συνέντευξης

Βασικές παράμετροι στο πλαίσιο διερεύνησης του άξονα 5.
Σχολείο - Οικογένεια μπορεί να είναι:

Α. Οι διάλογοι επικοινωνίας σχολείου - οικογένειας

- Παιδαγωγικές συναντήσεις (θεσμοθετημένες, π.χ. για ενημέρωση γονέων/κηδεμόνων για την πρόοδο των μαθητών, ή ad hoc, π.χ. για να συζητηθούν έκτακτα προβλήματα)
- Αλληλογραφία
- Κοινωνικές - πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Διαλέξεις από ειδικούς
- Έκδοση υλικού που αφορά τους γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ερωτήματα που θα μπορούσαν να συγκροτήσουν έναν Οδηγό συνέντευξης με γονείς/κηδεμόνες για τη διερεύνηση του άξονα 5. **Σχολείο - Οικογένεια** μπορεί να είναι τα ακόλουθα:

- Παρέχεται η δυνατότητα επικοινωνίας των γονέων/κηδεμόνων με το σχολείο;
- Ποιους διαύλους επικοινωνίας έχει αναπτύξει το σχολείο με τους γονείς/κηδεμόνες;
- Πόσο συχνή είναι αυτή η επικοινωνία;
- Ενημερώνονται οι γονείς/κηδεμόνες συστηματικά και υπεύθυνα για την επίδοση και την πρόοδο των παιδιών τους;
- Το σχολείο συνεργάζεται με τους γονείς/κηδεμόνες για την αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς των μαθητών/-τριών;
- Το σχολείο διερευνά τις απόψεις των γονέων/κηδεμόνων για διάφορα ζητήματα;
- Δίνεται η δυνατότητα στους γονείς/κηδεμόνες να συμμετάσχουν ενεργά σε δραστηριότητες και πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει το σχολείο (πολιτιστικές - κοινωνικές εκδηλώσεις, ενημερωτικές συναντήσεις κ.ά.);

Β. Το εύρος των διαύλων επικοινωνίας (αριθμός ατόμων που συμμετέχουν)

Γ. Το περιβάλλον λειτουργίας τους (αναγνώριση της συμπληρωματικότητας του ρόλου των δύο πλευρών)

Δ. Η συχνότητα της επικοινωνίας

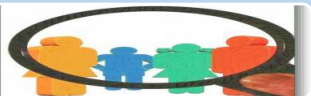
Ε. Ο όγκος και η ποιότητα των πληροφοριών που διακινούνται αμφίδρομα

- Το σχολείο οργανώνει επιμορφώσεις γονέων/κηδεμόνων για εκπαιδευτικά/κοινωνικά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος;
- Η επικοινωνία με το σχολείο γίνεται σε κλίμα συνεργασίας, αλληλοεκτίμησης και αλληλοκατανόησης;
- Αναγνωρίζεται και πώς η συμπληρωματικότητα του ρόλου των δύο πλευρών;
- Τηρείται η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών;
- Συνολικά, πώς θα χαρακτηρίζατε τη δική σας σχέση με το σχολείο του παιδιού σας;
- Πώς αντιλαμβάνεστε εσείς τον ρόλο σας στο έργο της σχολικής μονάδας;

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

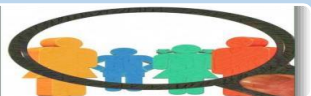
Εισαγωγικές ερωτήσεις

Ερωτήσεις μεταβατικές

Ερωτήσεις κλειδιά

Συμπερασματικές ερωτήσεις

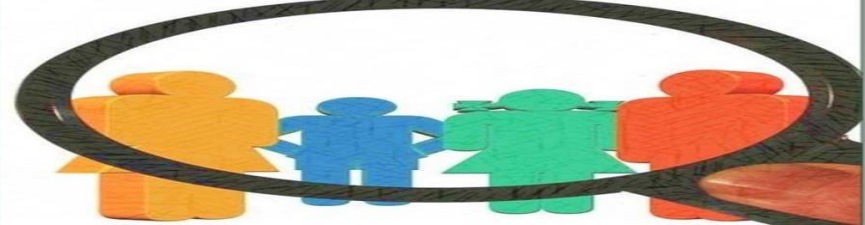

Ερώτηση σύνοψης

Τελική ερώτηση

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Βασικές παράμετροι στο πλαίσιο διερεύνησης του άξονα 4.

Σχέσεις μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών μπορεί να είναι:

A. Η αμοιβαιότητα (ο αμφίδρομος χαρακτήρας της σχέσης μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών)

B. Τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των σχέσεων αυτών:

- Διαπροσωπικό (αναπτύσσεται από τον μαθητή/-ήτρια, ως άτομο, ομάδα, τάξη με τους/τις εκπαιδευτικούς)
- συλλογικό, (περιγράφεται συνηθέστερα ως «κλίμα»)
- θεσμικό (υπαγορεύεται από καθορισμένους κανόνες)

Ενδεικτικές ερωτήσεις, που θα μπορούσαν να συγκροτήσουν έναν Οδηγό Συζήτησης σε Ομάδα Εστίασης αποτελούμενη από εκπαιδευτικούς και μαθητές/-ήτριες για τη διερεύνηση του άξονα 4. **Σχέσεις μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών**, μπορεί να είναι οι ακόλουθες:

– Σε ποιον βαθμό οι εκπαιδευτικοί συνδιαμορφώνουν το πλαίσιο και τον κανονισμό λειτουργίας της τάξης;

– Φροντίζουν ώστε οι κανόνες που ρυθμίζουν τη σχολική ζωή να είναι απόρροια όλων των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία;

– Οι μαθητές/-ήτριες συμπεριφέρονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες;

– Με ποιους τρόπους φροντίζουν οι εκπαιδευτικοί για την ενίσχυση των διαύλων επικοινωνίας και συνεργασίας με τους/τις μαθητές/-ήτριες;

– Οι εκπαιδευτικοί συζητούν με τους/τις μαθητές/-ήτριες για την πρόδοό τους και λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις τους;

– Σε ποιον βαθμό καλλιεργούν οι εκπαιδευτικοί κλίμα σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ αυτών και των μαθητών/-τριών;

Γ. Το είδος των σχέσεων

- ιεραρχικές
- φιλικές
- φιλελεύθερες

– Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του σχολείου για τη διασφάλιση αρμονικών σχέσεων ή η σχέση μαθητών – εκπαιδευτικών αντιμετωπίζεται ως προσωπική υπόθεση των εμπλεκόμενων;

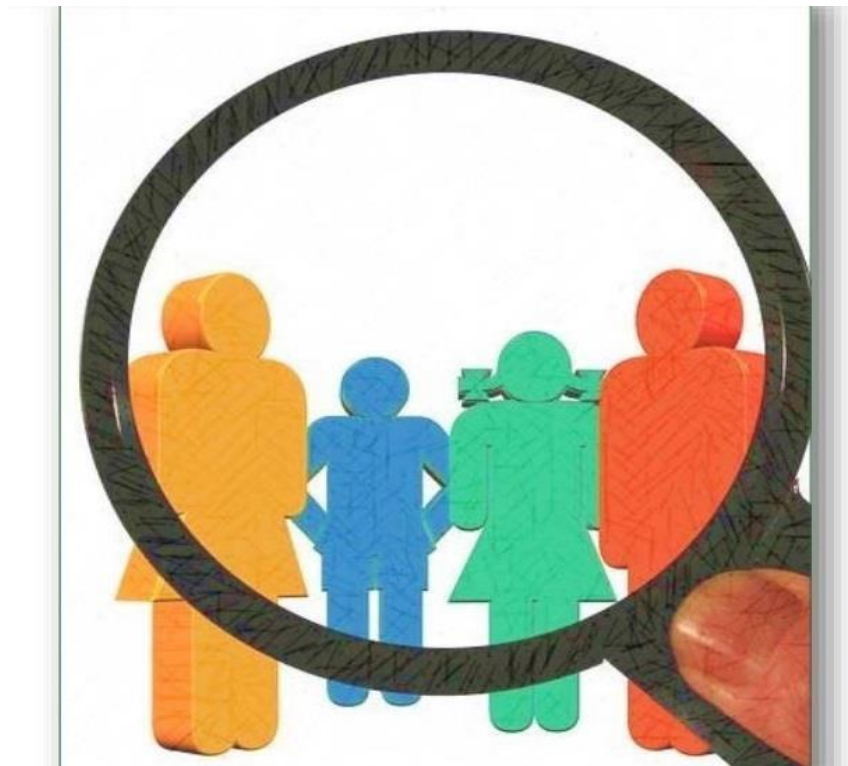
– Πώς θα περιγράφατε το είδος των σχέσεων που επικρατούν στο σχολείο και πώς αυτές που θα θέλατε να επικρατούν;

– Οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται για τη διευθέτηση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας;

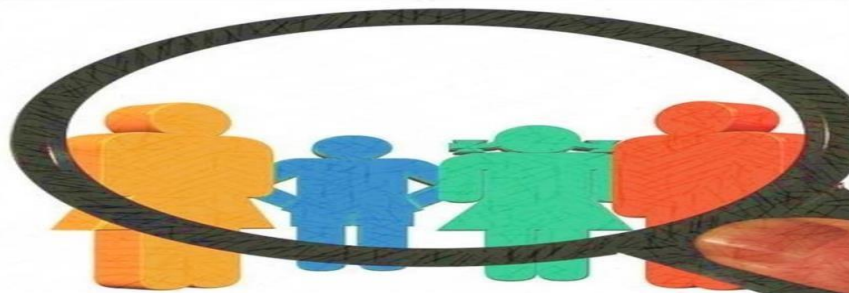
– Πώς αντιμετωπίζονται ζητήματα πειθαρχίας που τυχόν παρουσιάζονται;

– Υπάρχει ενιαία αντίληψη για τον χαρακτήρα των σχέσεων μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών;

ΟΜΑΔΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ομάδες εστίασης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

- Οι **ομάδες εστίασης** (focus groups) αποτελούν **τύπο ομαδικής συνέντευξης** που στοχεύει να διερευνήσει τις απόψεις επιλεγμένων συμμετεχόντων για ένα συγκεκριμένο θέμα.
- Κυρίαρχο στοιχείο είναι η **συζήτηση** στο πλαίσιο της ομάδας, συζήτηση η οποία βασίζεται στην αλληλεπίδραση.

ΜΕΓΕΘΟΣ: 6-12 άτομα

ΣΥΝΘΕΣΗ:
ομοιογενείς/ετερογενείς

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ½ - 2 ½ ώρες

Παρατήρηση

Είδη παρατήρησης

Ανάλογα και τον βαθμό δόμησής της

α. ελεύθερη/μη δομημένη
παρατήρηση, η οποία δεν επικεντρώνεται σε συγκεκριμένο θέμα

β. δομημένη, η οποία προϋποθέτει αυστηρή τυποποίηση γεγονότων και φαινομένων και διαμόρφωση μιας θεματικής «σχάρας» παρατήρησης.

Ανάλογα με το υποκείμενο της παρατήρησης και τον βαθμό συμμετοχής του παρατηρητή

A. συμμετοχική παρατήρηση, όταν ο παρατηρητής συμμετέχει στην ομάδα, τη συμπεριφορά της οποίας μελετά

B. μη συμμετοχική παρατήρηση, στην οποία ο παρατηρητής δε μετέχει στις δραστηριότητες της ομάδας που μελετά

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Εργαλείο παρατήρησης μαθήματος¹

Τάξη/Μάθημα:

Ημερομηνία και διάρκεια παρακολούθησης:

Ενδεικτικές παράμετροι διδασκαλίας	Σημειώσεις του παρατηρητή
Χρήση μοντέλων διδασκαλίας Ο/Η εκπαιδευτικός: • σχεδιάζει διδακτικές διαδρομές που ενισχύουν τη διερευνητική – ανακαλυπτική μάθηση • βοηθά τους/τις μαθητές/-ήτριες να αναπτύξουν στρατηγικές επίλυσης προβλήματος και μεταγνώσης • χρησιμοποιεί στρατηγικές για την ενεργοποίηση των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης • παροτρύνει τους/τις μαθητές/-ήτριες να επεξηγήσουν τη δική τους στρατηγική («φώνωχτή σκέψη»).	
Μέσα διδασκαλίας Ο/Η εκπαιδευτικός: • αξιοποιεί τον υπάρχοντα εξοπλισμό για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και τα διαθέσιμα ψηφιακά μέσα για την υποστήριξη και βελτίωση της επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλους με σκοπό τη μάθηση • αξιοποιεί ποικιλία εποπτικών μέσων (πίνακα, χάρτες, διαδραστικά περιβάλλοντα κ.λπ.)	

Εφαρμογή

Ο/Η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης, οι οποίες:

- ενισχύουν τις ήπιες δεξιότητες των μαθητών/-τριών (π.χ. επικοινωνιακές ικανότητες, ικανότητα συνεργασίας, ενσυναίσθηση, ευελιξία, προσαρμοστικότητα, δημιουργικότητα, δεξιότητες διαχείρισης χρόνου και θυμού, ανάληψης πρωτοβουλιών) με τρόπο που να είναι δυνατή η μεταφορά τους, στη συνέχεια, σε νέα περιβάλλοντα)
- ενισχύουν την ικανότητα των μαθητών/-τριών να αξιολογούν την ποιότητα των επιστημονικών πληροφοριών με βάση τις πηγές και τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν)

¹ Το έντυπο παρατήρησης είναι προσαρμογή αυτού που αξιοποιείται στο πλαίσιο της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών και Μεντόρων από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου: https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=110&Itemid=87&lang=el

ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

• ενθαρρύνουν τους/τις μαθητές/-ήτριες να συγκρίνουν πληροφορίες από διαφορετικές πηγές • λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες και ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών.	
Διαχείριση του χρόνου κατά τη διάρκεια του μαθήματος Ο/Η εκπαιδευτικός: • οργανώνει και κατανέμει ορθά τον χρόνο, ώστε να υλοποιούνται οι διδακτικοί στόχοι που έχει θέσει • μεγιστοποιεί τον χρόνο εμπλοκής των μαθητών/-τριών • αφιερώνει χρόνο στις διαφορετικές ομάδες μαθητών/-τριών.	
Η τάξη ως μαθησιακό περιβάλλον Ο/Η εκπαιδευτικός: • δημιουργεί ένα κατάλληλο παιδαγωγικά κλίμα στην τάξη (αλληλοσεβασμού και δημοκρατικού διαλόγου) • επιδιώκει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους/στις μαθητές/-ήτριες • ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/-ήτριες να συμμετέχουν στο μάθημα, να διατυπώνουν προβληματισμούς και να υποστηρίζουν τις προσωπικές τους απόψεις, να εξασκούνται στη χρήση συλλογισμών και στην εμβάθυνση της σκέψης • ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/-ήτριες να εξερευνούν τη γνώση συνεργατικά	

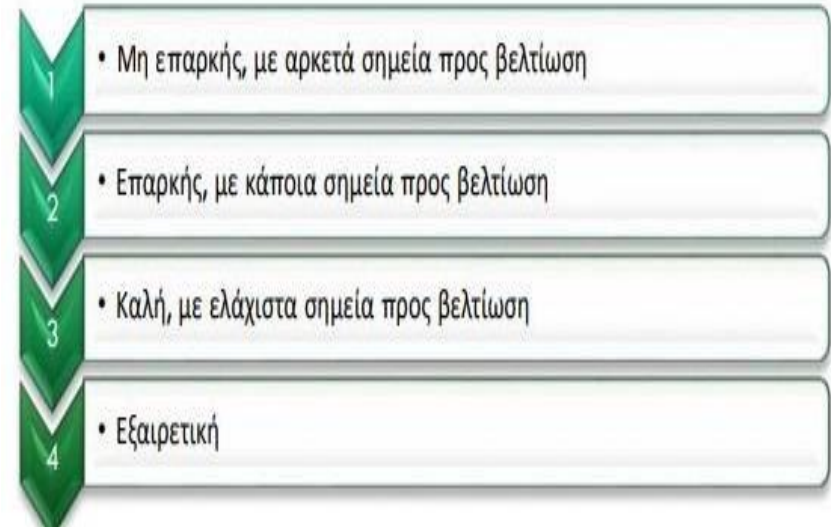
Οργάνωση της τάξης Ο/Η εκπαιδευτικός: • εφαρμόζει ποικίλα οργανωτικά σχήματα στην τάξη (διδασκαλία στο σύνολο της τάξης ως ομάδες, εξατομικευμένη διδασκαλία, διδασκαλία με ομάδες εργασίας) ανάλογα με τους στόχους του μαθήματος και τις ανάγκες κάθε μαθητή/-ήτριας.	
Αξιολόγηση Ο/Η εκπαιδευτικός: • αναθέτει εργασία στους/στις μαθητές/-ήτριες η οποία υποστηρίζει και επεκτείνει τους στόχους και το περιεχόμενο διδασκαλίας και είναι ανάλογοι βαθμού δυσκολίας με τις δυνατότητες των μαθητών/-τριών • παρέχει ανατροφοδότηση στους/τις μαθητές/-τριες	
Αναστοχασμός και ανατροφοδότηση <u>Βοηθητικά ερωτήματα για συνολική θεώρηση του μαθήματος:</u> • Επιτεύχθηκαν οι στόχοι της διδασκαλίας; • Σε ποια φάση συμμετείχαν πιο ενεργά οι μαθητές/-ήτριες; • Ποια στοιχεία θα μπορούσαν να επαναπροσδιοριστούν;	

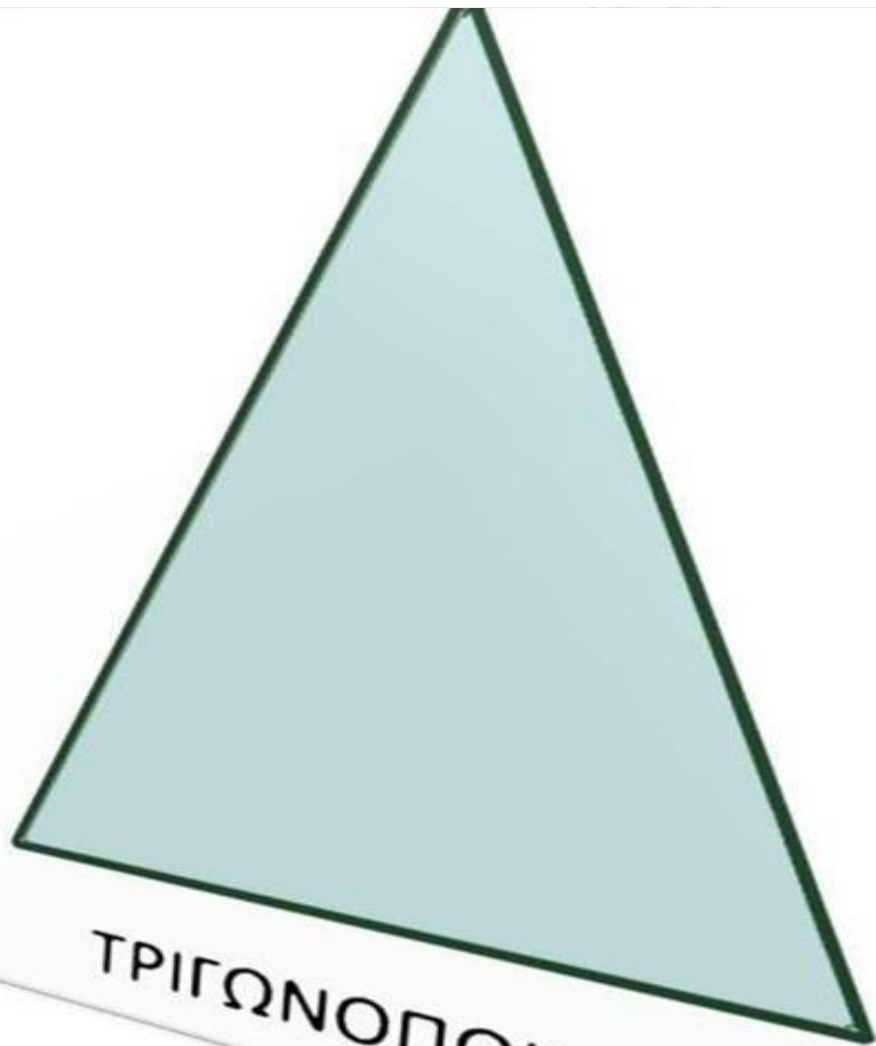
ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Παράδειγμα διερεύνησης άξονα με αξιοποίηση της ανάλυσης περιεχομένου.

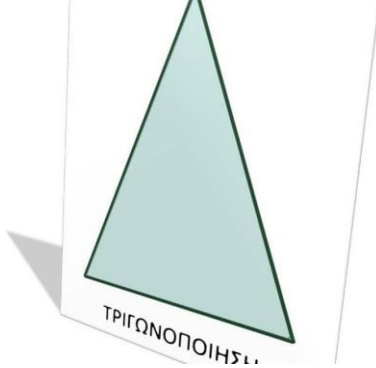
Πρόκειται για τον άξονα 6. **Ηγεσία – Οργάνωση και διοίκηση** της σχολικής μονάδας στο πλαίσιο της διοικητικής λειτουργίας του σχολείου.

- Ως μονάδα ανάλυσης περιεχομένου προτείνεται να επιλεγεί αυτοτελές τεκμήριο. Ενδεικτικά είναι το **Βιβλίο Πράξεων του Συλλόγου Διδασκόντων**. Τα στοιχεία μπορεί να διερευνηθούν κατηγοριοποιημένα σε δύο κατευθύνσεις:
- Διερεύνηση του συστήματος λήψης αποφάσεων στη σχολική μονάδα (είδος, θέματα, πλαίσιο, κλίμα)
- Διερεύνηση του σχεδιασμού υλοποίησης, του συντονισμού και της εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων.
- Τα ενδεικτικά ερωτήματα τα οποία έχουν δημοσιευτεί στον σχετικό Οδηγό του Ι.Ε.Π. («Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των αξόνων για το Δημοτικό - Γυμνάσιο - Λύκειο»), διευκολύνουν τη διερεύνηση αυτή.
- Η ομάδα διερεύνησης του άξονα ή αποτίμησης μιας σχετικής δράσης μπορεί να **συνθέσει** ένα σύντομο **τεκμηριωτικό κείμενο**, αποτιμώντας την αποτελεσματικότητα τους υπό διερεύνηση άξονα σε τετράβαθμη κλίμακα.

ΤΡΙΓΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

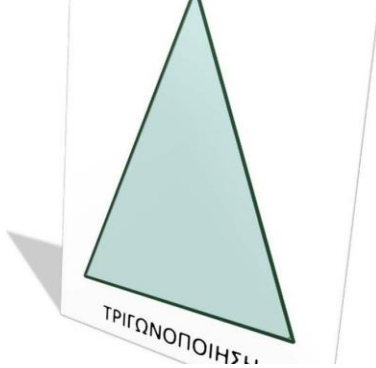

ΓΕΝΙΚΑ

Η τριγωνοποίηση αποβλέπει στην ενίσχυση της εγκυρότητας των ερευνητικών μεθόδων και της ποιότητας των δεδομένων και μπορεί να αποτελέσει έναν μηχανισμό συμπληρωματικής αξιοποίησης πηγών, μεθόδων, εργαλείων ή και ερευνητών

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

- Στο πλαίσιο της αποτίμησης ενός άξονα της λειτουργίας του σχολείου, η ομάδα μπορεί να προβεί καταρχάς στη διερεύνησή του, αξιοποιώντας τις παρακάτω μορφές τριγωνοποίησης:
- **Τριγωνοποίηση εμπειρικού υλικού** (π.χ. συγκέντρωση δεδομένων με ερωτηματολόγιο προς εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές)
- **Τριγωνοποίηση μεθόδων** (π.χ. αξιοποίηση ερωτηματολογίου προς εκπαιδευτικούς, συνέντευξης με μαθητές και παρατήρησης στην τάξη).

ΓΕΝΙΚΑ

Η τριγωνοποίηση αποβλέπει στην ενίσχυση της εγκυρότητας των ερευνητικών μεθόδων και της ποιότητας των δεδομένων και μπορεί να αποτελέσει έναν μηχανισμό συμπληρωματικής αξιοποίησης πηγών, μεθόδων, εργαλείων ή και ερευνητών

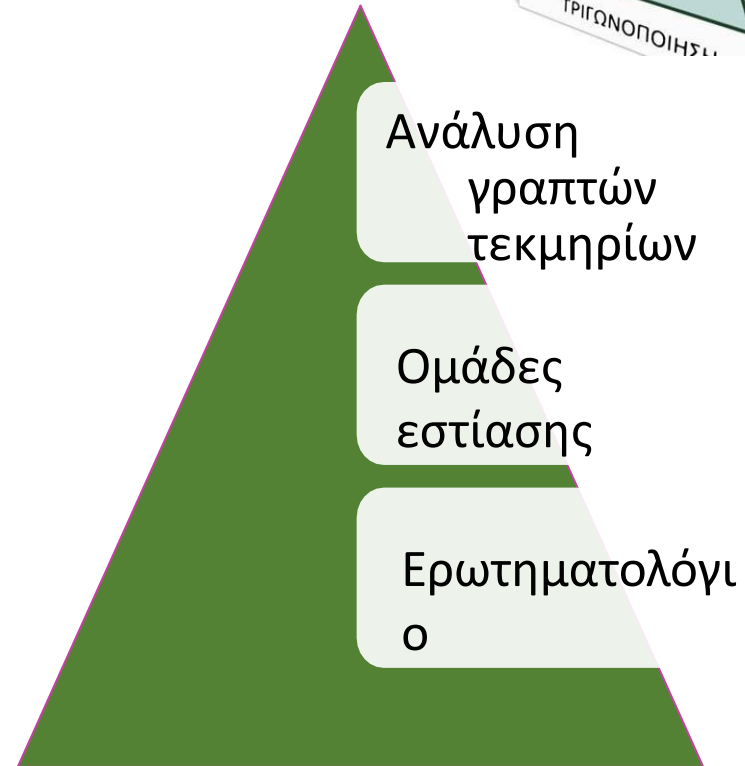
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

- Στο πλαίσιο της αποτίμησης ενός άξονα της λειτουργίας του σχολείου, η ομάδα μπορεί να προβεί καταρχάς στη διερεύνησή του, αξιοποιώντας τις παρακάτω μορφές τριγωνοποίησης:
- **Τριγωνοποίηση εμπειρικού υλικού** (π.χ. συγκέντρωση δεδομένων με ερωτηματολόγιο προς εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές)
- **Τριγωνοποίηση μεθόδων** (π.χ. αξιοποίηση ερωτηματολογίου προς εκπαιδευτικούς, συνέντευξης με μαθητές και παρατήρησης στην τάξη).

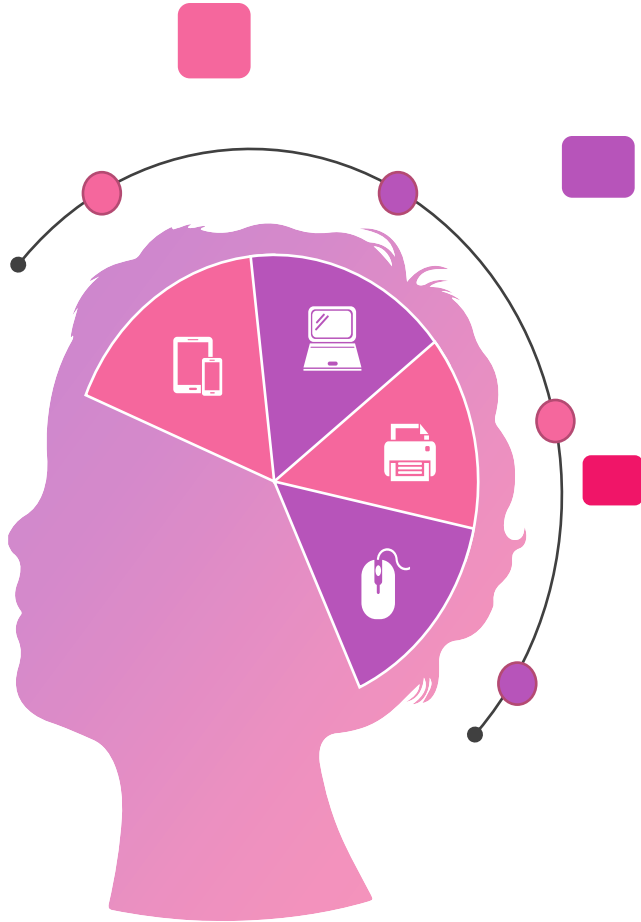
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ διερεύνησης άξονα με αξιοποίηση της τριγωνοποίησης.

7. **Σχολείο και κοινότητα** στο πλαίσιο της διοικητικής λειτουργίας του σχολείου

1. **Ανάλυση γραπτών τεκμηρίων:** αποδελτίωση δημοσιευμάτων του τοπικού τύπου που αναφέρονται στο σχολείο, της αλληλογραφίας του σχολείου από την οποία προκύπτει η συνεργασία με φορείς, των προσκλήσεων σε θεσμικούς φορείς κ.λπ.
2. **Ομάδες εστίασης:** συνέντευξη με εκπαιδευτικούς βάσει οδηγού συζήτησης που εστιάζει στον βαθμό στον οποίο το σχολείο συμμετέχει ενεργά στη ζωή της κοινότητας
3. **Ερωτηματολόγιο:** συμπληρώνεται από τον διευθυντή και αποτιμά τον βαθμό στον οποίο το σχολείο αλληλεπιδρά με το θεσμικό και κοινωνικό περιβάλλον

Τι είναι το σχέδιο δράσης;

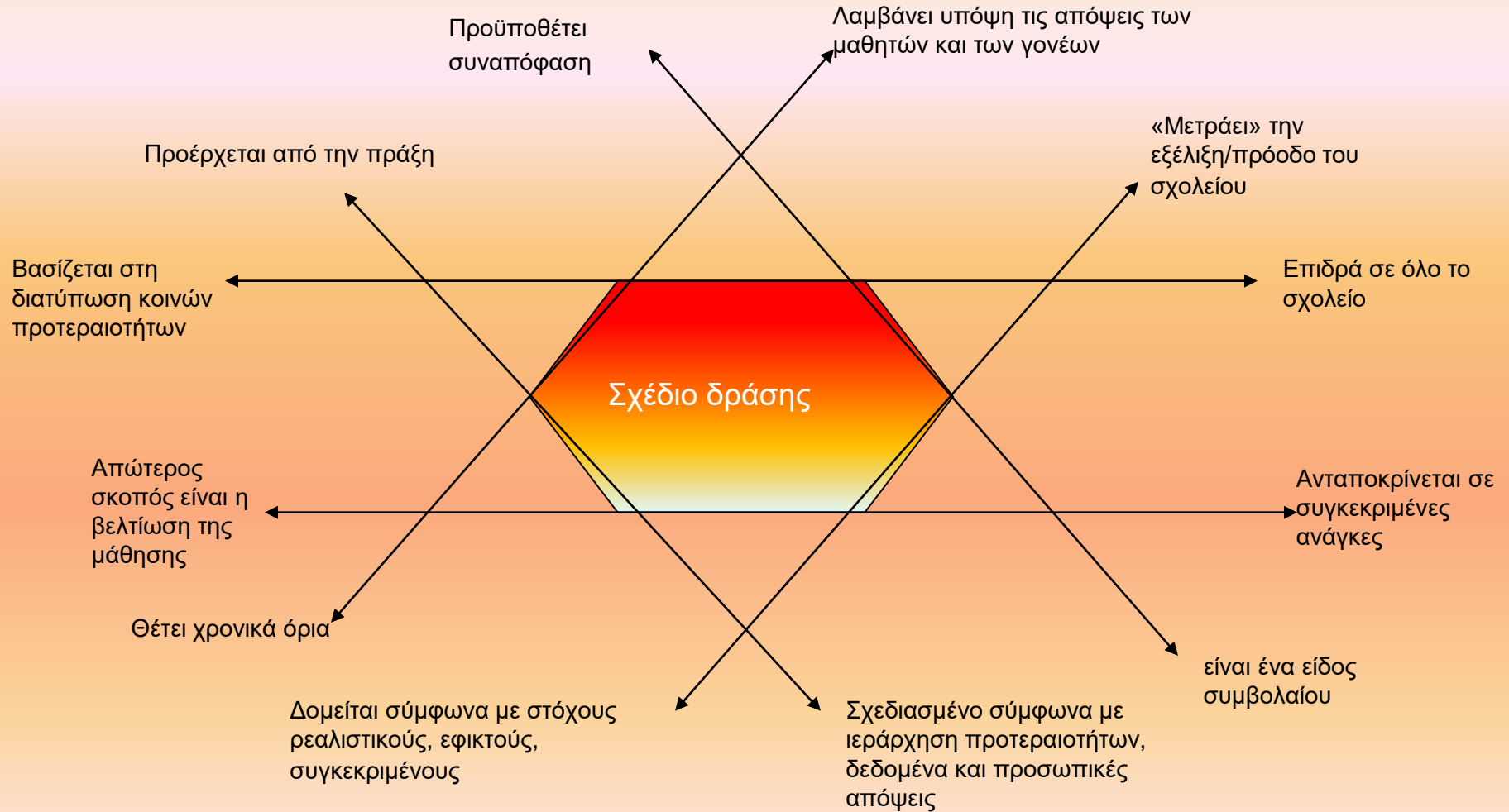
Είναι ένα κείμενο που περιγράφει μια

προγραμματισμένη δράση μέσω της οποίας μια σχολική μονάδα ακολουθεί μια διαδικασία που της επιτρέπει

να **ενισχύσει τα σημεία υπεροχής** του εκπαιδευτικού της έργου και

να **διορθώσει ή να αλλάξει εκείνα που κρίθηκαν ως προβληματικά** στη φάση της αυτοαξιολόγησης

Χαρακτηριστικά ενός σχεδίου δράσης

Στάδια σχεδίου δράσης

Πρώτο στάδιο: Διατύπωση και ιεράρχηση προτεραιοτήτων για δράση

Δεύτερο στάδιο:
Διαμόρφωση σχεδίου δράσης

Τρίτο στάδιο: Υλοποίηση και παρακολούθηση του σχεδίου δράσης

Τέταρτο στάδιο: Αξιολόγηση σχεδίου δράσης και διάχυση αποτελεσμάτων

Φόρμα παρακολούθησης του σχεδίου δράσης

Τομέας/Δ είκτης	Δράσεις βελτίωσης					
	1.					
Στόχοι	2.					
	3.					
	4.					
Δράσεις	Ενέργειες	Υπεύθυνος/οι	Χρονοδιάγ ραμμα	Κριτήριο παρακολούθησης/ επιτυχίας	Επίπεδο επίτευξης στόχου	Αναμενόμενο αποτέλεσμα
1						
2						
3						
4						

1. Λόγοι υλοποίησης σχεδίου δράσης
2. Σκοπός και στόχοι του σχεδίου δράσης
3. Κριτήρια επιτυχίας του κάθε στόχου
4. Μεθοδολογία υλοποίησης του σχεδίου δράσης (ενέργειες, κατανομή αρμοδιοτήτων, συντονισμός)

Βασικά στοιχεία ενός σχεδίου δράσης

5. Μέσα-Πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, οικονομικοί πόροι, υλικοτεχνική υποδομή, χρόνος, εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης, πηγές)

6. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
7. Διαδικασίες παρακολούθησης
8. Αξιολόγηση σχεδίου δράσης

9. Διάχυση αποτελεσμάτων

Οι Προτάσεις Σχεδιασμού Δράσεων
από το ΙΕΠ
...προβλέπουν ερευνητικές τεχνικές και εργαλεία

Άξονας 1: Διδασκαλία
μάθηση και
αξιολόγηση (Α/θμια)

- ❖ Σύντομο ερωτηματολόγιο σε μαθητές/εκπαιδευτικούς
- ❖ Στοχευόμενη συζήτηση με τους μαθητές ανά τμήμα και καταγραφή σε Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης των σημαντικότερων απόψεων
- ❖ Σύντομη ημιδομημένη συνέντευξη με μαθητές –εκπαιδευτικούς
- ❖ Συζήτηση με εκπαιδευτικούς/Σύλλογο διδασκόντων με καταγραφή των σημαντικότερων απόψεων
- ❖ Φόρμες καταγραφής διαδικασιών

Άξονας 2: Σχολική Διαρροή-φοίτηση (Α/θμια-Β/θμια)

- Σύντομα ερωτηματολόγια σε μαθητές/-ήτριες ΣΤ` δημοτικού/γονείς
- Κλείδες παρατήρησης μαθητών/-τριών
 - Σύντομη ημιδομημένη συνέντευξη με μαθητές/-ήτριες ΣΤ` δημοτικού/γονείς
- Ομαδική Συζήτηση με μαθητές/-ήτριες και καταγραφή των σημαντικότερων απόψεων στο Ημερολόγιο Ομάδας δράσης

Άξονας 2: Σχολική Διαρροή-φοίτηση (Β/θμια-Γυμνάσιο)

- Συγκριτική μελέτη των καταγεγραμμένων απουσιών
- Σύντομα ερωτηματολόγια σε μαθητές/-ήτριες (πρόσφυγες/αλλοδαπούς)
- Σύντομη ημιδομημένη συνέντευξη με μαθητές/-ήτριες πρόσφυγες/αλλοδαπούς,
- Συζήτηση με μαθητές/-ήτριες (πρόσφυγες/αλλοδαπούς, μαθητικής ομάδας υποστήριξης) και καταγραφή των σημαντικότερων απόψεων στο Ημερολόγιο Ομάδας Δράσης
- Σύντομα ερωτηματολόγια σε γονείς/κηδεμόνες (προσφύγων/αλλοδαπών μαθητών/ητριών)
- Σύντομη ημιδομημένη συνέντευξη με γονείς/κηδεμόνες(προσφύγων - αλλοδαπών μαθητών/-τριών

Άξονας 4: Σχέσεις μαθητών-εκπαιδευτικών (Β/θμια)

- Παρατήρηση της επικοινωνίας/συνεργασίας των μαθητών/-ητριών με τους εκπαιδευτικούς και καταγραφή των συμπερασμάτων στο Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- Σύντομα ερωτηματολόγια σε μαθητές/-ήτριες και εκπαιδευτικούς
- Ομαδική συζήτηση/συνέντευξη με εκπαιδευτικούς και μαθητές/-ήτριες.

Άξονας 5: Σχέσεις σχολείου-οικογένειας (Α/θμια-Β/θμια)

- Σύντομα ερωτηματολόγια στους γονείς/κηδεμόνες και τους εκπαιδευτικούς/διεύθυνση
- Παρατήρηση του βαθμού και του τρόπου ανταπόκρισης των γονέων-κηδεμόνων και των εκπαιδευτικών/διεύθυνσης στις σχετικές δράσεις και καταγραφή των συμπερασμάτων στο Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- Πρωτόκολλα συνέντευξης με γονείς/κηδεμόνες και εκπαιδευτικούς/διεύθυνση του σχολείου

**Άξονας 6: Ηγεσία-
οργάνωση και διοίκηση
σχολικής μονάδας
(Α/θμια-Β/θμια)**

- Φόρμες καταγραφής/ ταξινόμησης των βιβλίων
- Φόρμες καταγραφής του δανεισμού βιβλίων
- Καταγραφή των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων ανά στόχο στο Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- Σύντομα ερωτηματολόγια στα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας
- Πρωτόκολλο συνέντευξης με τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας

**Άξονας 7: Σχολείο και
Κοινότητα (Β/θμια-
Γυμνάσιο)**

- Σύντομο ερωτηματολόγιο σε μαθητές/-ήτριες, εκπαιδευτικούς και μέλη της τοπικής κοινότητας
 - Στοχευμένη συζήτηση με τους μαθητές/-ήτριες και καταγραφή των σημαντικότερων απόψεων σε Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- Σύντομη ημιδομημένη συνέντευξη μελών της τοπικής κοινότητας από μαθητές/-ήτριες
- Διενέργεια διαδικτυακής δημοσκόπησης κατά τη διάρκεια της τελικής διαδικτυακής εκδήλωσης

**Άξονας 8: Συμμετοχή
εκπαιδευτικών σε
επιμορφωτικές δράσεις
(Α/θμια-Β/θμια)**

- ❖ Ερωτηματολόγιο διερεύνησης εκπαιδευτικών αναγκών
- ❖ Πρωτόκολλο ομαδικής συζήτησης με εκπαιδευτικούς
- ❖ Στοχευμένη συζήτηση σε επίπεδο Συλλόγου Διδασκόντων και καταγραφή των σημαντικότερων εκπαιδευτικών αναγκών σε Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- ❖ Σύντομο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της Δράσης σε εκπαιδευτικούς
- ❖ Ημιδομημένη συνέντευξη αξιολόγησης της Δράσης σε εκπαιδευτικούς
- ❖ Καταγραφές στα Ημερολόγια των Ομάδων Δράσης

**Άξονας 9: Συμμετοχή εκπαιδευτικών σε
εθνικά-ευρωπαϊκά προγράμματα
(Α/θμια- Β/θμια)**

- ❖ Ερωτηματολόγιο διερεύνησης νέων ικανοτήτων/δεξιοτήτων των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών
- ❖ Πρωτόκολλο συνέντευξης με συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς σχετικά με τις νέες ικανότητες/δεξιότητες που απέκτησαν
- ❖ Στοχευμένη συζήτηση σε επίπεδο Συλλόγου για τις πιθανές αλλαγές στις παιδαγωγικές/ διδακτικές πρακτικές τους και καταγραφή των σημαντικότερων απόψεων σε Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης
- ❖ Ερωτηματολόγιο καταγραφής των αλλαγών στο σύνολο των εκπαιδευτικών
- ❖ Καταγραφές στα Ημερολόγια των Ομάδων Δράσης για τον αριθμό, το είδος και τον βαθμό ανταπόκρισης των μελών της κοινότητας στις ενέργειες εξωστρέφειας
- ❖ Ερωτηματολόγια διερεύνησης της ανταπόκρισης των μελών της κοινότητας στις ενέργειες εξωστρέφειας.

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Καθ' όλη τη σχολική χρονιά:

- ✓ Οι Ομάδες συμπληρώνουν τη φόρμα
- ✓ Ο ΣΕΕ παρέχει ανατροφοδότηση

Ενεργό
μέχρι τον
Δεκέμβρ
η

Ενεργό
μέχρι το
τέλος
της
σχολικής
χρονιάς

Τίτλος Δράσης:		Ανατροφοδότηση από το ΣΕΕ Παιδαγωγικής Ευθύνης
Θεματικός Άξονας:		
Ομάδα Δράσης:		
Α. Σχεδιασμός της Δράσης		
Σύντομη Περιγραφή Δράσης		
Αναγκαιότητα - Στόχοι		
Ενέργειες (μεθοδολογία) για την υλοποίηση της Δράσης		
Χρονοδιάγραμμα		
Πόροι – μέσα - ερευνητικά εργαλεία		
Διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της Δράσης		
Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης		
Β. Υλοποίηση της Δράσης		
{Καταγράφονται οι βασικές ενέργειες / εκδηλώσεις / δραστηριότητες κ.λπ. που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Δράσης καθώς και η πιθανή τροποποίησή τους κατά τη διάρκεια της υλοποίησης}		

Ενεργό
μέχρι το
τέλος
της
σχολικής
χρονιάς

Φόρμα αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Καθ' όλη τη σχολική χρονιά ομάδες συμπληρώνουν τη φόρμα
✓ Ο ΣΕΕ παρέχει ανατροφοδότηση

Γ. Αποτίμηση της Δράσης					
Αλλαγές που τυχόν επήλθαν στον αρχικό σχεδιασμό κατά την υλοποίηση της Δράσης					
Αποτελέσματα της Δράσης					
Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί	1 Ελάχιστα	2 Μερικώς	3 Σε μεγάλο βαθμό	4 Πλήρως	
Εκτίμηση των λόγων που σχετίζονται με το βαθμό επίτευξης των στόχων					
Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων					
Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν					
Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε (e-portfolio)					
Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης					
Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης					
Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις					
Προτάσεις για το Συλλογικό Προγραμματισμό του επόμενου έτους/ για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις					

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης σχολείου

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

(καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου)

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία	Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν	Θεματικοί άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις		
Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	{Συνολικός Αριθμός}			
Διοικητική λειτουργία	{Συνολικός Αριθμός}			
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	{Συνολικός Αριθμός}			
Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί	1 Ελάχιστα	2 Μερικώς	3 Σε μεγάλο βαθμό	4 Πλήρως
Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων				
Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν				
Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους				
Προτάσεις για αναγκαίες επικοινωνίες				

Β. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Άξονες	1 -4	Τεκμηρίωση
Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία		
Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση		
Σχολική διαρροή-Φοίτηση		
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών		
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών		
Σχέσεις σχολείου - οικογένειας		
Θετικά σημεία		
Σημεία προς βελτίωση		
Διοικητική λειτουργία		
Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας		
Σχολείο και κοινότητα		
Θετικά σημεία		
Σημεία προς βελτίωση		
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών		
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις		
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα		
Θετικά σημεία		
Σημεία προς βελτίωση		

Εσωτερική αξιολόγηση

Συνεδρίαση του
ΣΔ για
προγραμματισμό
ΕΕ

Σχεδιασμός
δράσεων &
συγκρότηση ΟΔ

Ανάρτηση στην
ειδική εφαρμογή
του ΙΕΠ

(1-20 Οκτωβρίου)

Υλοποίηση και Αποτίμηση των
δράσεων
Τακτικές συνεδριάσεις του ΣΔ ανά
δίκτυο & Παρακολούθηση ΣΔ
(έως 31 Μαΐου)

Σχεδιασμός
δράσεων &
Ανάρτηση στην
ειδική εφαρμογή
του ΙΕΠ
...από τους
Συντονιστές των
Ομάδων Δράσης
(έως 31
Δεκεμβρίου)

Συνεδρίαση του ΣΔ
για σύνταξη
Ετήσιας Έκθεσης
Εσωτερικής
Αξιολόγησης της
ΣΜ
Ανάρτηση στην
ειδική εφαρμογή
του ΙΕΠ
Ανάρτηση
συνοπτικής
έκθεσης στην
ιστοσελίδα της ΣΜ
(15-25 Ιουνίου)

Οι Σύμβουλοι
Εκπαίδευσης
Παιδαγωγικής
Ευθύνης
συντάσσουν
Έκθεση
Εξωτερικής
Αξιολόγησης για
την ΣΜ
(έως 20 Ιουλίου)

Οι Σύμβουλοι
Εκπαίδευσης
Παιδαγωγικής
Ευθύνης
συντάσσουν
Έκθεση
Εξωτερικής
Αξιολόγησης
για όλες τις ΣΜ
ευθύνης τους
(έως 30 Ιουλίου)

Οι Επόμενες
Ποιότητας
Εκπαίδευσης
συντάσσουν
Έκθεση
Εξωτερικής
Αξιολόγησης για
όλες τις ΣΜ
ευθύνης τους
(έως 31
Αυγούστου)

Οι Περιφερειακοί
Επόμενες
Ποιότητας
Εκπαίδευσης
συντάσσουν
Έκθεση
Εξωτερικής
Αξιολόγησης για
όλες τις ΣΜ
ευθύνης τους
(έως 31
Αυγούστου)

Εξωτερική αξιολόγηση

Εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών μονάδων

Α. Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης σχολείου από Σ.Ε.

Α. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	Αποτίμηση της εικόνας του σχολείου βάσει της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης	
Άξονες	1-10	Παρατηρήσεις - Τεκμηρίωση
Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση		
Φοίτηση – σχολική διαρροή		
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/μαθητριών		
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών		
Σχέσεις σχολείου - οικογένειας		
Διοικητική λειτουργία	Αποτίμηση της εικόνας του σχολείου βάσει της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης	
Άξονες	1-10	Παρατηρήσεις - Τεκμηρίωση
Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας		
Σχολείο και κοινότητα		
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	Αποτίμηση της εικόνας του σχολείου βάσει της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης	
Θεματικοί άξονες	1-10	Παρατηρήσεις- Τεκμηρίωση
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις		
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά		

Β. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	
Θετικά σημεία	
Σημεία προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Διοικητική λειτουργία	
Θετικά σημεία	
Σημεία προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	
Θετικά σημεία	
Σημεία προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση - επιμορφωτικές ανάγκες	

Β. Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης σχολείων Σ.Ε.

Σχολεία αρμοδιότητα ς:	{Λίστα που εξάγεται από την εφαρμογή}
-------------------------------	---------------------------------------

Α. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Διοικητική λειτουργία	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση - επιμορφωτικές ανάγκες	

Β. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Σχέδια δράσης που υλοποιήθηκαν:	{Συνολικός Αριθμός}	
Λειτουργία	Θεματικός άξονας	Τίτλος Δράσης
Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία		
Διοικητική λειτουργία		
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών		
Συνολική αποτίμηση των Δράσεων των σχολείων		
Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων		
Ανάδειξη καλών Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους		
Σημαντικότερα θέματα που χρήζουν μελλοντικής μελέτης και προτάσεις για Σχέδια Δράσης		

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης
από τον Επόπτη Ποιότητας
& τον Περιφερειακό Επόπτη Ποιότητας

Σχολικές Μονάδες	[Αριθμός Σχολικών Μονάδων]
------------------	----------------------------

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Διοικητική λειτουργία	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση	
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	
Θετικά σημεία των σχολείων	
Σημεία των σχολείων προς βελτίωση	
Προτάσεις για βελτίωση - επιμορφωτικές ανάγκες	

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΕΠΟΠΤΗ	
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ	
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΕΠΑΛ	
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΙΣΤΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣΕΩΝ	
Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις, σε επίπεδο Περιφέρειας	
Ανάγκες και τάσεις που αναδεικνύονται μέσα από τις Εκθέσεις των σχολικών μονάδων της Περιφέρειας	
Άλλες επισημάνσεις	

Σχολικές Μονάδες	[Αριθμός Σχολικών Μονάδων]		
Σχέδια δράσης που υλοποιήθηκαν:	Αριθμός		
Παιδαγωγική και Μαθησιακή λειτουργία	Αριθμός σχολικών μονάδων	Αριθμός σχεδίων δράσης	Παρατηρήσεις
Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση			
Φοίτηση – σχολική διαρροή			
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/μαθητριών			
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών			
Σχέσεις σχολείου - οικογένειας			
Διοικητική Λειτουργία	Αριθμός σχολικών μονάδων	Αριθμός σχεδίων δράσης	Παρατηρήσεις
Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας			
Σχολείο και κοινότητα			
Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών	Αριθμός σχολικών μονάδων	Αριθμός σχεδίων δράσης	Παρατηρήσεις
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις			
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα			

...συνέχεια ..

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣΕΩΝ	
Προτάσεις για διάχυση, σε επίπεδο Περιφέρειας, των επιτυχημένων πρακτικών που αναπτύχθηκαν σε σχολικές μονάδες	
Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις, σε επίπεδο Περιφέρειας	
Ανάγκες και τάσεις που αναδεικνύονται μέσα από τις Εκθέσεις των σχολικών μονάδων της Περιφέρειας	
Άλλες επισημάνσεις	

...συνέχεια ..

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧ. ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ			
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ			
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			
ΓΥΜΝΑΣΙΑ			
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			
ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ			
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			
ΕΠΑΛ			
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ			
ΑΛΛΟ			
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ			
(Επιλεγμένο υλικό, το οποίο παρήχθη από τις Δράσεις των σχολείων και προτείνεται ως καλή πρακτική για την εφαρμογή σε άλλες σχολικές μονάδες)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	ΣΧ. ΜΟΝΑΔΑ	ΕΠΙΣΥΝΑΨΗ ΥΛΙΚΟΥ	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ

Παιδαγωγική και Μαθησιακή λειτουργία			
Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση			
Σχολική διαρροή- φοίτηση			
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών			
Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών			
Σχέσεις σχολείου - οικογένειας			
Διοικητική Λειτουργία			
Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας			
Σχολείο και κοινότητα			
Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών			
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις			
Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα			

Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε – Ι.Ε.Π.

- ✓ Η **Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.** αξιοποιεί το περιεχόμενο της ψηφιακής εφαρμογής του Ι.Ε.Π. σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και:
 - α. συντάσσει Έκθεση, εστιάζοντας σε γενικές παρατηρήσεις, αναφορικά με τα επιτεύγματα, τις ανάγκες, τις δυσκολίες και τις τάσεις, όπως αυτές προκύπτουν από τις Εκθέσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης και
 - β. εισηγείται προς τον/την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων τρόπους βελτίωσης και αποτελεσματικότερης οργάνωσης των διαδικασιών του Συλλογικού Προγραμματισμού και της Εσωτερικής και Εξωτερικής αξιολόγησης των σχολικών μονάδων.
- ✓ Το **Ι.Ε.Π.** αξιοποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω ψηφιακής εφαρμογής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και εισηγείται σχετικά στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με την Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε., στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται ενδεδειγμένο ή αναγκαίο.

Επιφυλάξεις σχετικά με την αυτοαξιολόγηση	Απαντήσεις
❑ Διοικητικός έλεγχος	✓ Επαρκής ενημέρωση
❑ Γραφειοκρατική διαδικασία	✓ Αποτελεσματική διαχείριση χρόνου και καθηκόντων
❑ Αμφισβήτηση σχετικά με τη χρήση των αποτελεσμάτων της	✓ Επιλογή εφικτών στόχων
❑ Χάσιμο χρόνου	✓ Προγραμματισμός ενεργειών
❑ Αύξηση φόρτου εργασίας	✓ Καλές πρακτικές αυτοαξιολόγησης άλλων σχολικών μονάδων
	✓ Έναρξη διαδικασίας αυτοαξιολόγησης με επιλογή πεδίων και τομέων του εκπαιδευτικού έργου που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ορατά αποτελέσματα

Αποτελεσματικές Στρατηγικές

- Προηγούμενη ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων
- Εστίαση στις συγκεκριμένες ανάγκες της σχολικής μονάδας
- Σύνδεση της αξιολόγησης με τη βελτίωση
- Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικής κοινότητας
- Ενημέρωση-επιμόρφωση
- Συμμετοχή ατόμων που έχουν πειστεί για τη χρησιμότητα της αυτοαξιολόγησης
- Εξασφάλιση βοήθειας κριτικού φίλου

Μη Αποτελεσματικές Στρατηγικές

Έναρξη διαδικασίας αυτοαξιολόγησης χωρίς προηγούμενη ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων

Γραφειοκρατική αντιμετώπιση της διαδικασίας της αυτοαξιολόγησης

Έλλειψη ενημέρωσης των συμμετεχόντων

Προϋποθέσεις επιτυχούς υλοποίησης της διαδικασίας της αυτοαξιολόγησης

-
- ❑ Δημιουργία κατάλληλης ατμόσφαιρας και διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης και ευρείας συναίνεσης
 - ❑ Συνειδητοποίηση από τους συμμετέχοντες των στόχων της και της χρησιμότητάς της
 - ❑ Εστίαση της διαδικασίας στη βελτίωση και όχι στην αξιολόγηση
 - ❑ Αλλαγή των αντιλήψεων όσον αφορά την έννοια της αξιολόγησης
 - ❑ Αλλαγή των σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα. Αθήνα: Κριτική.
2. Bryman, A. (2017). Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας. Αθήνα: Gutenberg.
3. Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
4. Creswell, J. (2011). Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Αθήνα: Ίων/Έλλην.
5. Γιαλαμάς, Β. (2007). Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής. Αθήνα: Πατάκη.
6. De Vaus, D. (2008). Ανάλυση κοινωνικών δεδομένων. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
7. Ιωσηφίδης, Θ. (2003). Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Κριτική.
8. Ιωσηφίδης, Θ. (2008). Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Κριτική.
9. Κατσή, Α., Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2011). Στατιστικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα: Τόπος.
10. Martin, O. (2008). Η ανάλυση ποσοτικών δεδομένων. Αθήνα: Τόπος.
11. Newby, P. (2019). Μέθοδοι Έρευνας στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο
12. Μπониδης, Κ. Θ. (2012). Το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου ως αντικείμενο έρευνας: Διαχρονική εξέταση της σχετικής έρευνας και μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. Robson, C. (2010). Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσο για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές. Αθήνα: Gutenberg.
14. Ρούσσος, Π., & Τσαούσης, Γ. (2011). Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS. Αθήνα: Τόπος.
15. Τσιώλης, Γ. (2006). Ιστορίες ζωής και βιογραφικής αφήγησης. Αθήνα: Κριτική

- Καραγκιοζίδου, Γ. & Καρούσιου, Χ. (2016). Ο ρόλος της Αυτοαξιολόγησης στη Βελτίωση και Ανάπτυξη της Σχολικής Μονάδας. Στο Π. Γεωργογιάννης (Επιμ.), *1ο Διεθνές Συνέδριο με Κριτές Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα*, 8-10 Απριλίου 2016 (σσ.221-236). Αλεξανδρούπολη. Ανακτήθηκε 01 Νοεμβρίου, 2020, από <http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2016/07/thraki2016final.pdf>
- Κατσαρού, Ε. & Δεδούλη, Μ. (2008). *Επιμόρφωση και αξιολόγηση στο χώρο της εκπαίδευσης*. Αθήνα : Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ανακτήθηκε 16 Σεπτεμβρίου, 2020, από http://www.pi-schools.gr/programs/epim_stelexoi/epim_yliko/book5.pdf
- Κορωνάκης, Α. (2016). Αυτοαξιολόγηση σχολείου: από την εθελοντική εμπλοκή στην άρνηση συμμετοχής. Στο Π. Γεωργογιάννης (Επιμ.), *1ο Διεθνές Συνέδριο με Κριτές Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα*, 8-10 Απριλίου 2016 (σσ.237-255). Αλεξανδρούπολη. Ανακτήθηκε 01 Νοεμβρίου, 2020, από <http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2016/07/thraki2016final.pdf>
- Κούτρα, Γ (2019). *Η αυτοαξιολόγηση του σχολείου και η ηγεσία για τη μάθηση* (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα. Ανακτήθηκε 01 Νοεμβρίου, 2020, από <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/file/lib/default/data/2886530/theFile>
- Μαντάς, Π., Ταβουλάρη, Ζ. & Δαλαβίκας, Θ. (2009). Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* (15), 195-209. Ανακτήθηκε 30 Μαΐου, 2020 από <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyhos15/195-209.pdf>
- Πετροπούλου, Ο., Κασιμάτη, Α., & Ρετάλης, Σ. (2015). *Σύγχρονες Μορφές Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης Με Αξιοποίηση Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάλλιπος. Ανακτήθηκε 20 Αυγούστου, 2018, από <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/232>

- Akram, M. & Zepeda, S.J. (2015). Development and Validation of a Teacher Self-assessment Instrument. *Journal of Research and Reflections in Education*, 9 (2), 134-148. Retrieved, April, 05, 2021 from https://www.researchgate.net/publication/316666627_Development_and_Validation_of_a_Teacher_Self-assessment_Instrument
- Leithwood, K. & Aitken, R. (1995). *Making Schools Smarter: A System for Monitoring School and District Progress*. Corwin Press: Thousand Oaks, CA.
- Planas-Lladó, A., Feliu, L., Arbat, G., Pujol, J., Suñol, J. J., Castro, F. & Martí, C. (2020). An analysis of teamwork based on self and peer evaluation in higher education, Assessment & Evaluation in Higher Education. *ASSESSMENT AND EVALUATION IN HIGHER EDUCATION*. doi:10.1080/02602938.2020.1763254

Δικτυογραφία

- Παρατηρητήριο της ΑΕΕ. Διαθέσιμο <http://aee.iep.edu.gr/about/webpage>

Εγκύκλιοι- Νόμοι- Προεδρικά Διατάγματα-Υπουργικές Αποφάσεις

- Προεδρικό Διάταγμα 152/5-11-2013: Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ανακτήθηκε 06 Ιανουαρίου, 2020, από <http://aee.iep.edu.gr/legislation>
- Υπουργική Απόφαση 15/03/13: Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας- Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης. Διαθέσιμο http://aee.iep.edu.gr/sites/default/files/iep_files/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%AF%CE%B1/YA_30972%20%CE%931_2013.pdf
- Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) 140/Β/20-1-2021: Συλλογικός προγραμματισμός, εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο. Ανακτήθηκε 23 Φεβρουαρίου, 2021, από <https://drive.google.com/file/d/1h-hWxoeURfzm0endPucMgowpO2-JDbyb/view>